

РАДОСЛАВ ДИМИТРОВ, директор „Кarti и терминали“ в БОРИКА АД:

Ръстът в безкешовите разплащания е устойчива тенденция

Фокус през следващите години ще бъде предлагането на допълнителни услуги за е-търговци

НИКОЛАЙ НЕЙЧЕВ
Снимка ЮЛИЯН ДОНОВ

Как пандемията промени потребителските навици по отношение на картковите плащания в България?

Както в повечето индустрии, така и в ИТ индустрията, пандемията подейства като катализатор на процеси, които се очакваше да се случат, но в по-далечен хоризонт от време. По отношение на безкешовите плащания определено броят на плащанията с карти се увеличи, като по-голям ръст бележат трансакциите в интернет, тъй като с налагането на противоепидемичните мерки се ограничиха някои от възможностите за пазаруване при физически търговци. Тенденцията за на-

растване на броя на картковите плащания като цяло е устойчива и ще продължи да се проявява и след отпадането на противоепидемичните мерки. За това спомагат, разбира се, и доставчиците на платежни услуги, чиято цел е да продължат развитието на ритейл сектора, в който голяма част от търговците все още не са осигурени да приемат карткови плащания.

Какви са стимулите за търговците и за потребителите да преминават към безкешови разплащания?

На първо място сигурност. Търговците, които не приемат

безналични плащания, трябва да мислят как да гарантират сигурност за кеша не само докато извършват продажби, но и при транспортирането и съхраняването му. При картковите плащания този ангажимент го няма – всяко плащане до 2–3 дни постъпва директно в сметката на търговеца. На второ място е удобството, тъй като времето, което се губи при електронно плащане, е в пъти по-малко, отколкото при стандартно. Това важи с особена сила за карткови плащания до 100 лв., при които не се изисква въвеждане на ПИН.

Как надграждате сигурността при картковите услуги?

Първият фактор бе навлезането преди 15 години на EMV чип технологията, която значително увеличи сигурността. Вторият фактор бе и продължава да бъде самообучението на потребителите и знанието как да съхраняват и да не споделят чувствителни данни. И третият, най-актуален фактор, е възможността крайният потребител да използва мобилна апликация за извършване на плащания и съхраняване на нечувствителни карткови данни. По този начин достъпът до картковата информация става силно ограничен. Още повече че по-модерните смартфони използват не само пароли, но и биометрични характеристики за отключване на тези приложения и за разрешаване на плащанията от тях. В тази връзка и с цел оптимизация на потребителското преживяване като част от предлаганото от БОРИКА приложение за електронна идентификация и подписване на електронни документи – V-Trust Mobile, добавихме възможност за допълнителна

автентикация при онлайн покупки или при вход в среда на обслужващата картодържателя институция, като напр. интернет банкиране.

Какви са иновациите и новите услуги при картковите плащания, по които БОРИКА работи?

От създаването на БОРИКА през 1994 г. до днес основната цел на дружеството е да води пазара към иновативни и ефективни решения, които подпомагат картковия бизнес. Основен фокус в последните години е предлагането на карткови решения като услуга – CMSaaS. Като част от платформата, върху която се реализират тези решения, в ритейл частта, мога да отличат две инициативи. Първата е свързана с решение, което позволява приемането на NFC плащания на всяко едно Android базирано устройство – смартфон или таблет, т.нар. софтуерен ПОС. С него търговецът може да започне да приема плащания почти незабавно, тъй като то не изисква доставка на допълнително устройство и обучение, а употребата му е напълно интуитивна. Поради възможността за въвеждане на ПИН това решение може да приема плащания за суми над 100 лв. Това е изключително преимущество в сравнение с подобни приложения в Европа. Другата услуга е в областта на физическите ПОС устройства и цели да реализира процеси, които считаме, че са несвойствени за финансовите институции – физическото и техническото обслужване на тези устройства. Услугата се нарича „ПОС аутсорсинг“ и при нейната реализация БОРИКА се ангажира не само да закупи и предостави устройства-

РАДОСЛАВ ДИМИТРОВ

е директор „Кarti и терминали“ в БОРИКА. Започва работа в компанията преди близо 20 години като системен оператор. Понастоящем ръководи една от ключовите дирекции в Дружеството, като усилията на екипа му са насочени към разработка и внедряване на иновативни решения в областта на картковите разплащания.

та за ползване, но и да ги инсталира при търговците, при нужда да проведе необходимото обучение и да обезпечи техническата им поддръжка. Така банката или платежната институция не се налага да инвестира в придобиването на тези устройства, а ги наема срещу месечна такса и се ангажира единствено с бизнес взаимоотношенията с търговеца. В областта на картите – през настоящата година БОРИКА внедри най-съвременните технологии за персонализация на платежни карти – Durable graphics и лазерно гравирание, позволяващи печат от край до край, възможност за вертика-

лен дизайн, печат само на гърба на картата и по-гълъг живот на отпечатаните данни. В най-скоро време дружеството ще предложи и услуги по онлайн издаване на виртуални карти.

Какъв ще е фокусът ви в електронната търговия?

Внедрихме редица нови функционалности, като най-значимите от тях са възможността за използване на новите EMV 3-D Secure протоколи и възможността за автентикация при плащания посредством биометрични характеристики. Фокусът ни през следващите години ще бъде в предлагането на допълнителни услуги за е-търговци, като Payment by Link и Buy Now Pay Later. БОРИКА разработва финтех решения от гълги години в ролята си на национален картков и платежен оператор. Наред с пандемията новите европейски регулации също изиграха ролята на катализатор на тези процеси и смело мога да твърдя, че през изминалата година сме една от компаниите, които предложиха най-много финтех иновации на пазара у нас както за корпоративни, така и за крайни клиенти. **Σ**